Raadsvoorstel

Onderwerp:	Rekenkamercommissie Maasgouw-Roerdalen: Onderzoeksrapport “Eerste hulp bij schulden”
Indiener agendapunt:	Raadspresidium
Portefeuillehouder:	n.v.t.
Contactpersoon:	Rob Notermans, griffier
Bijlage(n):	• Aanbiedingsbrief rekenkamercommissie Maasgouw-Roerdalen, .. 9 december 2021; • Onderzoeksrapport “Eerste hulp bij schulden”
Bijlage(n) ter inzage:	n.v.t.

Belangrijk!
Het presidium wijst erop dat het zich niet inhoudelijk over het onderzoeksrapport heeft gebogen, noch zich daarover een oordeel heeft aangemeten. In het kader van het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie wordt slechts een procesrol vervuld. Dit impliceert dat het onderzoeksrapport ter behandeling wordt voorgelegd aan de gemeenteraad, waarbij de door de rekenkamercommissie gedane aanbevelingen in het concept raadsbesluit zijn overgenomen.

Inleiding

De rekenkamercommissie doet onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. Op 9 december 2021 heeft uw raad het onderzoeksrapport “Eerste hulp bij schulden” ontvangen. Een onderzoek waarbij de centrale vraag is, “In welke mate is de uitvoering van het schuldhulpverleningsbeleid in de gemeenten Maasgouw en Roerdalen de afgelopen jaren effectief geweest en in welke mate was de gemeenteraad hierover geïnformeerd? ”

Bevoegdheid

De wettelijke grondslag van de rekenkamerfunctie is neergelegd in artikel 81oa van de Gemeentewet.

Reden besluit

De rekenkamerfunctie is wettelijk geregeld en dient ter ondersteuning van de controlerende taak van de gemeenteraad. Het is aan de gemeenteraad om betekenis toe te schrijven aan de aanbevelingen zoals geformuleerd in het voorliggende rapport.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van het onderzoeksrapport “Eerste hulp bij schulden”;

2. De door de rekeningkamercommissie hierna verwoorde aanbevelingen te onderschrijven en te bevorderen dat de hierna genoemde aanbevelingen worden opgepakt:

a. *College: Verbeter de uitvoering van schuldhulpverleningstrajecten.*
b. *College: Stel de optimale vorm van de samenwerking tussen de schuldhulpverleningsorganisaties vast en zoek elkaar op.*
c. *Raad: Schuldenaren zijn mede afhankelijk van de armoede-instrumenten. College: Gebruik deze instrumenten om het bereik van schuldhulpverlening te verhogen.*
d. *College: Communiceer actief en blijvend over schuldhulpverlening.*
e. *Raad: Controleer de effecten en het bereik van schuldhulpverlening. College: Monitor de resultaten en effecten van schuldhulpverlening. g in het beleid heldere afspraken vast over evaluatie en informatievoorziening.*

Risico's

n.v.t.

Toelichting

Het ter behandeling voorliggende onderzoeksrapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel, de Bestuurlijke nota, wordt een korte toelichting gegeven op het uitgevoerde onderzoek en de conclusies en aanbevelingen gepresenteerd. Vervolgens volgt de bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders en het nawoord van de rekenkamercommissie.

In het tweede deel van het onderzoeksrapport is de Nota van bevindingen opgenomen, bestaande uit een vijftal onderdelen, te weten:
1. Inleiding;
2. Bevindingen beleid schuldhulpverlening en armoede en de betrokkenheid van de gemeenteraad;
3. Beschikbare gegevens;
4. Procesbeschrijving en uitvoering van schuldhulpverlening;
5. Bevindingen schuldenaren.

De rekenkamercommissie trekt op basis van de onderzoeksbevindingen enkele conclusies welke vervolgens leiden tot een vijftal aanbevelingen aan de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.

De vijf aanbevelingen zijn:

1. College: Verbeter de uitvoering van schuldhulpverleningstrajecten.
De meeste trajecten verlopen goed als het eenmaal gelukt is om een minnelijke schuldregeling te treffen. De volgende verbeteringen zijn nodig om trajecten beter en sneller te laten verlopen. Dit heeft met name betrekking op de uitvoering, het voortraject, de stabilisatiefase en na afloop van de schuldregeling (nazorg).

- Neem als gemeente in het voortraject de regie en houdt deze regie vast. Benoem hiervoor een persoon die het overzicht houdt en het vertrouwen wint van de cliënt. Dit geldt met name voor die gevallen waar er sprake is van meervoudige of complexe problemen. Trek als gemeente de regie naar je toe en behoudt deze.
- Zorg dat alle schuldenaren toegang hebben van een vrijwilliger voor zowel persoonlijke als praktische ondersteuning.
- Zet in op het verhogen van financiële zelfredzaamheid. Begin hiermee actief in het laatste jaar van het schuldhulpverleningstraject en ga concreet aan de slag. Ook vrijwilligers zouden hier een belangrijke rol in kunnen vervullen.
- Verhoog de bereikbaarheid van schuldhulpverleners van PLANgroep.

- Regel dat documenten en gegevens niet dubbel aangeleverd hoeven te worden door bewindvoeringskantoren bij de MER-SD en PLANgroep.

2. College: Stel de optimale vorm van de samenwerking tussen de schuldhulpverleningsorganisaties vast en zoek elkaar op.
De samenwerking tussen PLANgroep en AMW-ML is op papier en in de praktijk goed geregeld. In Maasgouw is er een document over de samenwerking van PLANgroep, AMW-ML en Schuldhulp. In de uitvoering leidt dit niet altijd tot een vruchtbare samenwerking tussen PLANgroep en Schuldhulp. In de gemeente is nog niet vastgelegd hoe wordt samengewerkt met de verschillende bewindvoeringskantoren.
Het is van belang om vast te stellen wat de organisaties van elkaar verwachten en wat ieders rol is bij de schuldhulpverlening. Voor de cliënt is het noodzakelijk dat de verschillende (schuld)hulpverleningsorganisaties elkaar weten te vinden en elkaar opzoeken. De samenwerking goed vaststellen is de basis. In de praktijk moet het gebeuren.
De samenwerking met de MER-SD verdient ook bijzondere aandacht. Deze organisatie speelt tot nu toe nauwelijks een rol van betekenis in het proces van vroegsignalering en het schuldhulpverleningstraject, terwijl zij wel zicht heeft op de inkomenssituatie bij uitkerings-gerechtigden. Onderzoek welke rol MER-SD het beste kan spelen en hoe het beste kan worden samengewerkt met de andere (schuld)hulpverleningsorganisaties.

3. Raad: Schuldenaren zijn mede afhankelijk van de armoede-instrumenten. College: Gebruik deze instrumenten om het bereik van schuldhulpverlening te verhogen.
De instrumenten uit het armoedebeleid zoals bijvoorbeeld (inkomens)voorzieningen, voedselbank en kledingbank zijn vaak broodnodige faciliteiten voor schuldenaren. Zonder deze faciliteiten redden schuldenaren het niet. Dit besef geeft de rekenkamercommissie mee aan de raad bij het nemen van toekomstige besluiten. Overweeg of er meer instrumenten mogelijk zijn.
Daarnaast bieden instrumenten uit het armoedebeleid voor het college een ingang om meer mensen met problematische schulden te bereiken. Maak hiervan actief gebruik door de inwoners die hiervan gebruik maken actief op te zoeken en deze inwoners te informeren over de mogelijkheden van schuldhulpverlening.

4. College: Communiceer actief en blijvend over schuldhulpverlening.
Informeer en communiceer breed over de mogelijkheden van schuldhulpverlening. Op de website van de gemeente wordt reeds informatie geboden voor de actieve zoeker. De passieve lezer gaat hier al gauw aan voorbij. Informeer geregeld (bv. 1 x per kwartaal) en laagdrempelig over de mogelijkheden van schuldhulpverlening en de andere voorzieningen uit het armoedebeleid. De boodschap kan niet vaak genoeg herhaald worden. Zoek daarnaast de communicatie op met inwoners waarvan al bekend is of het vermoeden bestaat dat zij minder geld hebben te besteden.

5. Raad: Controleer de effecten en het bereik van schuldhulpverlening. College: Monitor de resultaten en effecten van schuldhulpverlening.
Monitor op welke wijze inwoners in het proces van schuldhulpverlening binnenkomen, welke doorlooptijden zijn gerealiseerd en welke effecten er zijn per fase van het schuldhulpverleningstraject. Onderzoek of het mogelijk is om het bereik van schuldhulpverlening te meten. Continueer de monitoring van vroegsignalering. Informeer de gemeenteraad jaarlijks over deze onderwerpen.
Dat laat onverlet dat de gemeenteraad zelf het initiatief kan nemen en aan het college vraagt hoe het ervoor staat met de effecten en het bereik van schuldhulpverlening.

De gemeenteraad wordt opgeroepen, gehoord het college van burgemeester en wethouders, zich uit te spreken over de door de rekenkamercommissie gedane aanbevelingen.

Middelen

n.v.t.

Planning en uitvoering

n.v.t.

Evaluatie

n.v.t.

Communicatie en participatie

Het rekenkamerrapport wordt op de gemeentelijke website geplaatst.

Sint Odiliënberg, 17 januari 2022

Raadspresidium gemeente Roerdalen,

De griffier, De burgemeester,

R.J.J. Notermans mr. M.D. de Boer-Beerta